

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

DOMINICA III. POST EPIPHANIAM.

Evangelium Matth. 8. v. 1.-13.

EXORDIUM.

Quando cœlestis sponsus, Servator noster pientissimus imaginem sponsæ suæ, quæ Ecclesia in histeris est, nobis proponere vult, confert eam Paradiso, in quo varia aromata inveniantur: Cypri cum nardo, nardus & crocus, fistula & cinnamomum, cum universis lignis Libani; post quæ exclamat: Surge Aquilo, & veni Auster, perfla hortum meum, & fluent aromata illius. Cant. 4.v.16.

Hic tria consideranda veniunt:

1. *Horri appellatio.* Vocab enim hic Christus sponsam suam hortum conclusum. In Principio Deus elegantem hortum plantaverat in Eden, in quo Protoplastos nostros posuerat, ut cum colerent: Verum lapsi, exterminati sunt ex hoc horto, qui deinde per generale diluvium devastatus est, ut hodie vestigia ejus non appareant: at tamen Deus alium hortum plantavit, nempe Ecclesiam Israëliticam, hæc vocatur h.l. hortus conclusus, quia gentiles in V.T. alienati fuerunt à Repub. Israël, Eph. 2.v.12. Psal. 147.v.19. Verum nunc hortus ille, hoc modo conclusus non est. Christus enim & deliciæ gentium est, Hagg. 2.v.8. & medium parietem materiæ solvens utraque fecit unum Eph. 2.v.14, ut gentes quo-

que nunc Deum super misericordia honorent, Rom. 15.v.9. & qui ante vocabantur Loammi, non populus meus, Os. 1.v.10. facti nunc sunt, genus electum, regale Sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, 1.Petr. 2.v.9.

2. *Aquilonis & Austrivocatio.* Quemadmodum enim hi duo venti sibi contrarii sunt, Aquilo enim hat à Septentrione, & est frigidus & siccus, qui omnes plantasterret, ut languescant & intereant: Auster vero calidæ & humidæ qualitatis est, qui à Meridie veniens, bonam tempestatem affert: unde Servator: Cum videritis Austum flantem, dicitis, quia æstus erit, & fit, Luc. 12.v.55. Ita vult cœlestis sponsus, ut venti hi duo contrarii, viridarium spirituale Ecclesiæ perflare, & per externam tribulacionem, & internum Spiritus sancti solatium, temperiem sua vissimam in cordibus fidelium excitare debeant. Quod si enim Aquilo semper flaret, h. e. si Ecclesia semper persecutione infestaretur, multi in continua illa tribulatione scandalizarentur, Matth. 13.v.21. & contra: Si Auster perpetuo flaret, hoc est, si Ecclesia semper pace & tranquillitate frueretur, multi tepidiores efficerentur, & refrigesceret caritas in cordibus eorum. Matth. 24.v.12. Unde

Unde Ecclisia: Wennes gieng nach des
Gleisches Muth &c.

3. *Consequens operatio.* Perfla hortum
meum, & fluent aromata illius.

Quando ventus hortum perflat, arbores
qua^e florent, i^mprimis aromaticae, gratum
odorem de spirat. Ita, quando Deus cru-
cem & adversitates immittit, & Spiritu
suo duro orientali fideles suos affigit, Esa.
27. v. 8. sed & grato Spiritus sancti afflatus
& refrigerio infirmitatem nostram adju-
vat, Rom. 8. v. 26. aromata fluere incipi-
unt, fides, caritas, spes, patientia, & qui
plures fructus Spiritus sancti sunt, Gal. 5.
v. 22. Afflictio enim dat intellectum, Esa.
28. v. 19.

Hujus rei duo egregia exempla habe-
mus in praelecta Pericope, in leproso, qui
Judaeus, & Centurione qui Gentilis fuit,
quomodo illos Deus mediante Austro ad
Christum perduxerit, ut ejus auxilium im-
ploraverint, & aromata fidei & orationis
ita stillarint, ut Christus odore fragrantem
motus, precationi eorum annuerit.

Nos pro instituti ratione meditabimus

I. *Triplacem Querelam.*

II. *Triplacem Medelam.*

III. *Triplacem Cautelam.*

J. J.

Exegesis.

Quemadmodum olim ignis cælitus
delapsus in altari holocausti nun-
quam extinctus est, Levit. 6. v. 12. Thymiana insuper compositum, opere ungué-
tarii mistum diligenter & purum, ado-
lendum erat incensum super eo, suave fra-
grans, manè & vesperi, Exod. 30. v. 7. 35.
Ita verus Christianus, cuius cor templum

Spiritus sancti est, 1. Cor. 3. v. 16. ante
omnia de fide sollicitus sit oportet, & se-
dulâ cultus divini visitatione semper li-
gnum apponat, quo ignis hic in corde fo-
veatur & alatur. Fides enim ex auditu
est, Rom. 10. v. 17. Sed & oratio negligi
non debet, qua^e per Thymiana præfigu-
rata fuit. Hinc David Psal. 141. v. 2.

Hæc duo, fides scilicet & precatio sem-
per conjuncta sunt. Quodsi fides sincera
est & ardens, suffitum quoque orationis
ad Deum mittet, & contraria suffitum ora-
tionis Deo placere debeat, ex verâ & salvi-
fica fide derivari eam oportet, quod enim
non ex fide est, peccatum est, Rom. 12. 23.

In pralecto Evangelio geminum pro-
stat Exemplum. A leproso orationem,
a Centurione fidem discere possumus.

Querela respicit

I. *Populi dissipationem.* Miserrima enim
tum in Judæa conditio erat. Super Cathe-
dram Molis sedebant Scribæ & Pharisæi,
qui fermento falsæ suæ doctrinæ omnia
corruerant, ut miseri Auditores omni
salutari solatio destituerentur, Matth. 23.
v. 2. Erant enim omnes cœci & cæcorum
duces, Matth. 15. v. 14. quando vero cœcus
cœcum ducit, ambo in foveam cadunt,
Luc. 6. v. 19. ideò summo desiderio Christi
audiendi flagrant, ubi ille docere incepit
εἰς Ἰεραρχῶν, & non sicut Scribæ &
Pharisæi, Matth. 7. v. ult. ut eum certatim
insequantur, cum jam concionem proli-
xiam in monte habuisset, nihil magis in vo-
tis habentes, quam ut plura de eo audi-
rent. Ad eundem modum, ut Petrus ait:
Domine, ad quem ibimus, verba vita æ-
ternæ habes, Joh. 6. v. 68.

Discimus hic, quomodo Diabolus sæ-

k 3

pē eō